

<http://asbarez.com/arm/73775/>

Monday, March 1st, 2010

Հաւատքի Պատերազմ

ԼԻՆՏԱ ԳԱՆՏԻԼԵԱՆ

Վարդանանց Պատերազմ...
Ազատ կամքի յաղթանակ...
Օտարի կամքին չենթարկուելու
համարձակութիւն...
Յազկերտ Բ. բիրտ եւ հայատեաց
թագաւորին կամքին դէմ կենալու
եւ «ո՛» չ ըսելու կարողութիւն...
Հայութեան միակամ ուժի
յաղթանակ...
Դժուար պայմաններու մէջ հայ
ժողովուրդի միակամութեան
դրսետրում...

Ամբողջ ամիս մը, Հայ քոյրերու վարժարանի աշակերտները այս հոգեբանութեամբ, Վարդանանց պատերազմի խորհուրդով եւ քրիստոնէութեան յաղթանակի պատերազմով ապրեցան, այդ խորհուրդով հաղորդուեցան եւ ծանօթացան այդ օրերու մտածելակերպին՝ ըմբռնելով «Մահ ոչ իմացեալ մահ է. մահ իմացեալ անմահութիւն է» խօսքը:

Փոքր դասարաններէն մինչեւ Ը. դասարանի աշակերտներ, ամենայն լրջութեամբ հետեւեցան հայերէն լեզուի ուսուցիչներու ցուցմունքներուն եւ կատարեցին այս առիթով պատրաստուած աշխատանքները: Անոնք սորվեցան ոտանաւորներ, կարդացին հայոց պատմութեան գիրքերուն մէջ ներկայացուած ճակատամարտի մանրամասնութիւնները: Արդիական միջոցներ օգտագործելով՝ անոնք հայկական կայքէջերէ գտան, կարդացին ապա փորձեցին գրաւոր, բանաւոր եւ թատրերգութեամբ վերապատմել մօտաւորապէս 15 դար առաջ տեղի ունեցած նշանակալից այն դէպքը՝

Աւարայրի ճակատամարտը, որ հայ ժողովուրդի կեանքէն ներս առանցքային եւ ճակատագրական նշանակութիւն ունի:

Այս կարեւորութեան գիտակցութեամբ, դարերէ ի վեր հայ սերունդներ դաստիարակուեցան եւ կը դաստիարակուին Վարդանանց մտայնութեամբ եւ հոգեբանութեամբ. այսօր կարգը մե՛րն է: Հայ քոյրերու վարժարանն ալ նոյն նախաձախնդրութեամբ կը դաստիարակէ իրեն վստահուած նորահաս հայ սերունդը, որպէսզի ան կարենայ դիմագրաւել պատմական ճգնաժամեր:

Արդարեւ, Հինգշաբթի, Փետրուար 11ին տեղի ունեցաւ զանազան միջոցառումներ, ի յիշատակ Վարդանի եւ 1036 նահատակներուն: Առաւօտեան ժամը 9ին տեղի ունեցաւ աշակերտական Ս. պատարագ՝ նուիրուած Վարդանանց նահատակներու յիշատակին. օրուան պատարագիչն էր հայր Դաւիթ Խազարեան, որ տուաւ առիթին յատուկ քարոզ մը՝ հարցադրելով թէ ինչո՞ւ այս ճակատամարտը կենսական է հայ ժողովուրդին համար, ապա պատասխանեց. «Որովհետեւ, պարզապէս, ան միակ պատերազմն է, որ մղուած է պաշտպանելու համար քրիստոնէական կրօնքը»: Ապա վարժարանիս աշակերտութիւնը հաղորդուեցաւ Վարդանանց քաջերու օրինակով եւ պատրաստուեցաւ մասնակցելու օրուան հանդիսութեան:

Պաշտօնական հանդիսութիւնը սկսաւ յետ պատարագին, ժամը 10:30ին, «Դանիէլեան» սրահին մէջ, ներկայութեամբ ծնողներու, հիւրերու, ուսուցչական կազմին եւ աշակերտութեան: Հանդիսութիւնը սկիզբ առաւ աշակերտութեան կողմէ մեկնաբանուած եւ օրուան խորհուրդը արտայայտող «Նորահրաշ» շարականով, ապա 7-8 կարգերու աշակերտները երգեցին Հայաստանի, վարժարանիս եւ «Շաւարշանա» քայլերգները: Առիթին պատշաճ բացման խօսքով հանդէս եկաւ օրուան հանդիսավար, վարժարանիս հայերէն լեզուի դասատուներէն Մարօ Գոյումճեանը: Ան ներկայացուց Վարդանանց ճակատամարտը՝ զայն որակելով եզակի եւ «Հաւատքի պատերազմ»: Ան շեշտեց մեծ զոհողութիւններու եւ մատղաշ կեանքերու գնով ձեռք ձգուած ու պահպանուած մեր հաւատքի ու մեր լեզուի յարատեւութեան անհրաժեշտութիւնը՝ եզրակացնելով. «Մեր գլխաւոր պարտականութիւնն է անսասան պահել մեր լեզուն, կրօնքը, հայրենիքը, մեր ժողովուրդը»:

Հանդէսի առաջին բաժինով աշակերտութիւնը դասարան առ դասարան ներկայացան եւ երգեցին ու արտասանեցին Վարդանանց ճակատամարտին նուիրուած եւ դասականացած խմբային արտասանութիւններ ու խմբերգներ: Նոյնիսկ Մանկապարտէզի աշակերտները յաղթանակի գիտակցութեան հպարտութեամբ

նգեկոչեցին իրենց Վարդանի թոռները ըլլալու իրողութիւնը, երգեցին հպարտութեամբ եւ քաջութեան վարակիչ զգացումով: Բոլոր դերակատարներն ալ արդարացուցին իրենց ուսուցիչներուն աշխատանքը:

Վերջապէս, սպասուած պահը հասաւ. ծնողներ, աշակերտներ, հիւրեր, բոլորը անհամբեր կը սպասէին ներկայացումին, ուր երրորդ դասարանի փոքրեր պիտի ներկայացնէին Վարդանանց ճակատամարտի նախօրեակին հայաստանի մէջ տիրող կացութիւնը եւ ճակատամարտի պատրաստութիւնը, ապա ճակատամարտին աւարտը: Ինչպէս ամէն տարի, ուսուցչուհի Մարօ Գոյումճեան բժախնդրութեամբ կատարած էր դերակատարներուն ընտրութիւնը եւ բոլոր տղաքը լաւապէս կը ներկայացնէին իրենց վստահուած բաժինները, իսկ աղջիկները՝ յստակ, հասկնալի կերպով, երկլեզու պատմեցին պատահարները: Հետաքրքրական էր բոլոր տղոց աշխոյժ եւ ուրախ ներկայութիւնը բեմին վրայ, օրինակ՝ Յովիկ Գազանճեան, Քրիստ Պաղտատլեան եւ Ճորճ Դերգեան վարժ դերասաններու նման կը վարուէին: Նոյնն էր պարագան Շիրակ Սթամպուլեանին՝ այս տարուան Վարդանը, որ համարձակ հրահանգներ կու տար, իսկ Ղեւոնդ Երէցը՝ Յակոբ Սինանեանը, կրօնաւորի յարմար ոճով կը կատարէր իր դերը: Յատուկ էր Միշել Քիրքճեանը՝ Վարդանի աղջկան դերով, որ մարմնացուց տիպար հայ աղջիկը: Թատրոնի յուզիչ բաժինը ստանձնած էր Վարդանի մայրը՝ Ալիք Մալազեանը, որ ճակատամարտի աւարտին նահատակ հայ հերոսներու դիակներուն մէջ իր զաւակը կը փնտռէր. սքանչելի էր ութամեայ այդ ամերիկացիին հայ մանուկին դերակատարութիւնը. ապա տեսարանը ամբողջացուց Ռիթա Պետրոսեանը՝ մեներգելով «Աւարայրի Պլպուլը», իւրաքանչիւր բառին տալով իր իմաստը՝ ձայնի ելեւէջներով ու դեմքի արտայայտութիւններով: Խոստմնալից նոր սերունդ: Իբրեւ ուսուցիչ, ծնողք, դաստիարակ եւ սերունդ պատրաստող, բոլոր ըստ հոգեկան մեծ գոհունակութիւն ապրեցանք:

Հանդիսութեան աւարտին տնօրէնուհի քոյր Լուսիա հոգեկան մեծ ուրախութեամբ ողջունեց աշակերտներուն նուաճումները, եւ յորդորեց զանոնք քալելու Վարդանի եւ քաջ նահատակներու ուղիով, շեշտելով, որ անոնց յիշատակը անմոռաց եւ անմահ պիտի մնայ այնքան ատեն, որ մենք կը շարունակենք մնալ հայ եւ քրիստոնէայ: Ապա ան շնորհաւորեց ծնողներն ու ուսուցիչները, որոնք մղիչ ուժն են իրագործուած ծրագիրներուն:

Յատուկ շնորհակալութեան արժանի են ձեռնարկին պատասխանատու ուսուցչուհիները՝ Մարօ Գոյումճեանը եւ երաժշտութեան ուսուցչուհի Վարդուհի Պաղտասարեանը, ինչպէս նաեւ համակարգիչի դասատու պարոն Արան, որ հանդիսութեան տեւողութեան կը ցուցադրէր Վարդանանք ճակատամարտի յատուկ նկարներ՝ ստեղծելով օրուան պատշաճ մթնոլորտ:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ Տէրունական աղօթքի երգեցողութեամբ:
Մինչ աշակերտները կը բաժնուէին սրահէն, բոլորին մտքերն ու հոգիները
համակուած էին Աւարայրի արձիւներու քաջութեամբ եւ վճռականութեամբ: